

ספר מי השילוּח - חלק ראשון - פרשת וישלח

Mei Hashiloach - Vol I. - Genesis - Bereishith - Vayishlach

(From Vol. II) **Jacob sent messengers before him**

We learn in the Midrash (Genesis Rabba 75) Esau is going about his own business and you send to him?

This is not to suggest that the Midrash is criticizing Jacob for doing something wrong in provoking Esau's response. It is similar to what we have learned in the previous volume (Vol. I Berachoth 7b) The *Shimush* - Preparations for the Torah are greater than the learning of it. Because the longing and the desire and the prayer for God is infinite while the actual learning is finite, that's why the preparations are greater than the learning.

(מחלק שני)

וישלח יעקב מלאכים לפניו. איתא במדרש (רבה וישלח ע"ה) לדרכו היה הולך ואתה משלח אצלו, אין הכוונה במדרש שיעקב לא עשה כראוי, רק ע"פ שמבואר בחלק ראשון (ליקוטי ברכות ז:) שגדולה שמושה של תורה יותר מלמודה,

(R. Yochanan said in the name of R. Shimon bar Yochai: The service of Torah is greater than its study, as it is written, (II Kings 3:11) Here is Elisha b, Shafat who poured water on the hands of Elijah. What this means is that the prayers a person prays for the success of the *Mitzvah* - Commandment they are about to perform, is greater than the performance of the *Mitzvah* - Commandment itself. This is the meaning of the phrase, 'who poured water on the hands of Elijah', because he was praying for Elijah's success. And it was this which made his service greater than his study. Since study is only a finite endeavor, whereas the desire and prayer - which accompany it - are to God and are without any boundaries at all.)

(ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בר יוחאי גדולה שימושה של תורה יותר מלמודה שנאמר (מלכים ב' ג' י"א) פה אלישע בן שפט אשר יצק מים על ידי אלי, היינו התפלה שאדם מתפלל אצל כל מעשה המצוה שיצליח, זאת היא גדול מהמעשה, וזה פי' אשר יצק מים ע"י אליהו היינו שהי' מתפלל להש"י שאלי' יצליח, ועי"ז השימוש גדול מהלמוד כי הלמוד הוא בגבול והתפלה הוא להש"י שהוא בלתי גבול.)

כיון שהתפלה והתפלה להש"י הוא בלי גבול והלמוד הוא בגבול ולכן גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה,

That's why although Jacob was aware that by provoking Esau he would end up suffering greatly at his hands, still he saw the immeasurable benefits accruing that would be the consequences of these things. Therefore he was unable to hold himself back from sending to him

ולכן אף שראה יעקב שיסבול ממנו, אך ראה צמיחת הטובה בלי גבול שיהיה אח"כ מאלו הדברים, לכן לא היה יכול להתאפק מלשלוח אליו.

(Vol. I) Jacob came safely to the city of Shechem in the Land of Canaan, when he came from Padan Aram. He encamped in front of the city.

The words *Vayichen Et P'nei Ha'ir* - he encamped in front of the city, can also be read, he

avored the face of the city. The faces of a city are its most prominent citizens, and who were they but Chamor the king, and his son, Shechem. The Hebrew word, *Vayichen* - usually translated as, He camped, may be translated to mean they found *Chen* - grace in Jacob's eyes.

(חלק ראשון) ויבא יעקב שכם ויחן את פני העיר. פני העיר היינו הנכבדים שבעיר ומי היו אז פני העיר שכם וחמור, ולשון ויחן היינו שנשאו חן בעיניו

This is what is meant when we learn in the writings of the Ariza"l (R. Isaac Luria, Book of Gilgulim) that Shechem was later reincarnated in the body of Zimri (prince of the Tribe of Simeon) son of Salu, son of Dinah; his soul is already filled with longing even now.

והיינו דאיתא בכתבי האריז"ל [ספר הגילגולים פרק נ'] כי שכם נתגלגל אח"כ בזמרי בן סלוא בן דינה, ולכן חשקה נפשו גם עתה,

That is why, further on in the text, Chamor is quoted saying "My son Shechem's soul's desire is in your daughter." Because Shechem did not want to marry any of the indigenous girls, he wanted only Dinah. And this is what found favor in the eyes of Jacob because he has some connection to Jacob.

ולכן נאמר שכם בני חשקה וכו' היינו שלא רצה לישא את בנות הארץ, רק את דינה וזהו שנשאו חן בעיני יעקב כי היה לו מעט שייכת ליעקב אבינו.

God left him in the place where He had spoken to him.

Because God showed him that he had yet to be tried. i.e. He had yet to be tried by the challenge of Joseph's sale. This then is the meaning of the phrase, God left him. As though to tell Jacob he still needs to hold on tightly.

ויעל מעליו אלקים במקום אשר דבר אתו, כי הש"י הראה לו שצריך עוד לברורים [היינו הברורים ממכירת יוסף. תשלום] וזהו ויעל מעליו כאילו עדיין צריך לאחוז בו,

In the place where He had spoken to him.

That is to say within that very same area of the dialogue recorded in the Torah, i.e. concerning money. Jacob was being shown that he still required testing. Because he was not completely whole.

במקום אשר דבר אתו, היינו באותו ענין עצמו שהכתוב מדבר בו בעסק ממון בזה צריך עוד לברורין, כי עוד לא נשלם,

There is a similar event described in the life of Abraham, (Genesis 17:22) where it says, God left Abraham. That was after the chapter concerning circumcision, God was telling Abraham that he needed further trials with the drama of the *Akedah* - Binding of Isaac. The difference is that there, with Abraham, the text does not say that it was in that same place. Because it was concerning a different matter that he was to be tested.

ועל זאת הכוונה ג"כ נאמר באברהם [בראשית י"ז כ"ב] ויעל מעליו אלקים, אחר פרשת מילה שגם עכשיו הי' צריך לברורין בנסיון העקדה אך שם לא נאמר במקום אשר דבר אתו כי לא הי' בענין אחד:

Jacob traveled on and pitched his tent beyond *Migdal Eder* - Herd Tower

This is what is meant by the Midrash (Ruth Rabba 2:7) Above all the tribulations through which Jacob had to pass, the death of Rachel was hardest on him. Now, it is the way of the righteous, and most especially of Jacob to find strength in his heart not to cast doubts upon the justice of the ways of God; most certainly everything happens for the best.

ויסע ישראל ויט אהלו מהלאה למגדל עדר. היינו כדאיתא במדרש [רות רבא פרשה ב', ז'] אשר אחר כל הרפתקאות שעלו על יעקב אבינו ע"ה, מיתת רחל היתה קשה עליו מכלם, והנה מדרכי הצדיקים ובפרט יעקב אבינו להחזיק לבו מאד ולא להרהר אחר מדותיו של הקב"ה שבוודאי הכל היא לטובה,

Therefore we are told immediately after Rachel's death that he pitched his tent opposite *Migdal Eder* - the Herd Tower. Both words, Herd and Tower, hint at deep and powerful faith and confidence. The truth is that God had some profound purpose to achieve with the death of Rachel, as we learn in the Zohar (Vol I. 175a).

וזה שנאמר כאן אחר מיתת רחל ויט אהלה מהלאה למגדל עדר היינו שחזק את לבו שלא להרהר אחר מדותיו כי מגדל עדר שניהם לשון תקופות הם, ובאמת הי' להש"י עומק גדול במיתת רחל כדאיתא בזוה"ק [בראשית קע"ה].

This is why the text further says: **And it was when Israel settled.**

The word, settled, hints at a level of serenity. Jacob remained calm and did not begin doubting or questioning God. Jacob thought to himself 'obviously God has some profound purpose, beyond my capacity to understand.'

וזה שנאמר ויהי בשכון ישראל שכון היינו לשון נייחא שהי' בנייחא ולא הרהר אחר מדותיו כלום כי בטח בה' שיש עומק בזה למעלה מהשגתו,

After this God showed him that it is entirely appropriate to pray to God to be shown the profundity. For even though one may not cast doubts and aspersions upon the ways of God, it is proper to ask to have their deepest purposes revealed, to be able to see what God's desire is in the matter. It is God's way not to hide anything from those who cast all their hopes upon Him. And this is what was shown to him with the story of Reuben.

ואח"כ הראה לו הש"י כי ראוי לו לבקש מאתו שיגלה לו את העומק כי זאת צריך האדם לבקש אף שאסור להרהר אחר מדותיו מ"מ צריך לבקש מהש"י שיראה לו העומק מה שחפץ בזה כי דרכי הש"י שלא להעלים שום דבר מהמיחלים לחסדו וזה הראה לו במעשה דראובן.

Straight after that the text tells us that **the sons of Jacob were twelve**. God revealed to him all the different ways the tribes were counted because there are changes over time and throughout

the Five Books of Moses in orders and precedent. Sometimes like this and sometimes like that. Each set has a different teaching to impart to anyone prepared to open their heart to the Torah.

ואח"ז ויהיו בני יעקב שנים עשר היינו כי הקב"ה פתח לו סדר מנין השבטים איך הוא כי נמצא בכל פעם סדר אחר למנין השבטים פעם בכה ופעם בכה, ובכל סדר יש למוד בפני עצמו למי שפונה עצמו לד"ת ולכן עתה אחר מיתח רחל באו על הסדר הלז:

וזוהו סדר השבטים כפי השתנות מניניהם בששה עשר מקומות:

א. סדר תולדותם בפ' ויצא – ראובן, שמעון, לוי, יהודה, דן, נפתלי, גד, ואשר, יששכר, זבולון, יוסף ובנימין:
ב. הסדר בבואו לאביו פ' וישלח – ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר, זבולון, גד, אשר, יוסף, בנימין, דן, נפתלי, גד, אשר:

ג. סדר ביאתם למצרים פ' ויגש – ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר, זבולון, גד, אשר, יוסף, בנימין, דן, נפתלי:
ד. סדר שברכם אביהם בפ' ויחי – ראובן, שמעון, לוי, יהודה, זבולון, יששכר, דן, גד, אשר, נפתלי, יוסף, בנימין:
ה. הסדר שבפ' ואלה שמות – ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר, זבולון, ובנימין, דן, נפתלי, גד, אשר, ויוסף הי' וכו':

ו. בפרשת וארא – ראובן, שמעון, לוי:

ז. אנשים שנקבו לספור את ישראל בפ' במדבר – ראובן, שמעון, יהודה, יששכר, זבולון, אפרים, מנשה, בנימין, דן, אשר, גד, נפתלי:

ח. סדר מספרם למשפחותם בפ' במדבר – ראובן, שמעון, גד, יהודה, יששכר, זבולון, אפרים, מנשה, בנימין, דן, אשר, נפתלי:

ט. סדר הדגלים – דגל יהודה יששכר זבולון, מזרח. דגל ראובן שמעון גד, דרום. דגל אפרים מנשה בנימין, מערב. דגל דן אשר נפתלי, צפון:

י. סדר הנשיאים בקרבנותיהם בפ' נשא – יהודה, יששכר, זבולון, ראובן, שמעון, גד, אפרים, מנשה, בנימין, דן, אשר, נפתלי:

יא. סדר מסע הדגלים בפ' בהעלותך – יהודה, יששכר, זבולון ונסעו בני כו', ראובן שמעון גד ונסעו הקהתים כו', אפרים מנשה בנימין דן אשר נפתלי:

יב. סדר בפ' שלח אשר שלח משה – ראובן, שמעון, יהודה, יששכר, אפרים ובנימין זבולון, מנשה, דן, אשר, נפתלי, גד:

יג. כסדר החלוקה בארץ בפ' פנחס – ראובן שמעון גד יהודה יששכר זבולון מנשה אפרים בנימין דן אשר נפתלי:
יד. נשיא אחד למטה ינחלו הארץ בפ' מסעי – יהודה שמעון בנימין דן מנשה אפרים זבולון יששכר אשר נפתלי:
טו. בפ' תבוא, אלה יעמדו לברך – שמעון ולוי יהודה יששכר יוסף ובנימין, ואלה כו', ראובן גד אשר זבולון דן נפתלי:

טז. הסדר שברכם משה בפ' וזאת הברכה – ראובן יהודה לוי בנימין יוסף זבולון יששכר גד דן נפתלי אשר:
הרי ששה עשר פעמים נמנו בהשתנות במקומות ומכל פעם נמצא למוד, וכנגד זה סדרו אנשי כנסת הגדולה ששה עשר שבחים במאת ויציב, והמשכיל יבין:

These are the kings who reigned in the Land of Edom before there ever reigned a king over the Children of Israel.

This chapter is where God begins highlighting the extremely fine distinctions among Israel and the gentile nations. The husk surrounding Edom is the greatest of all of them because there is hardly any difference at all between Edom and Israel. As we see, immediately after the saga of the life of Israel begins there follows the life of Esau.

ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום, לפני מלך מלך לבני ישראל, בזו הפרשה התחיל הקב"ה להראות הברורין הדקין מאוד שבין ישראל לאו"ה כי קליפת אדום היא הגדולה שבכלן כי אין רק הבדל דק מאד בינה לבין ישראל כי מיד אחר חיים של ישראל מתחיל חיים של עשו,

Because, between Israel and the nations of the world the differences are obvious, even when compared with Ishmael, although they too are descendents of Abraham, there is still a huge and obvious distinction. They are not connected to Israel through their mother in any way.

כי בין ישראל לכל או"ה ניכר הבדל והפרש גדול ואפילו נגד ישמעאלים, אף שהם זרע אברהם יש הפרש גדול כי מצד אמם אין להם שייכת בישראל,

But in comparison to Esau there is no discernable or demonstrable difference. They (descendents of Esau) appear to be pure through their maternal lineage. It is only because it is the will of the Creator that Jacob is the chosen. This is the meaning of the verse in Malachi (1:2-3) Is Esau not a brother to Jacob, says God, I love Jacob, and Esau I hate.

Brother suggests they were both equals, which is to say that at the moment of conception when there was no visible difference between them or qualitative eminence of one over the other; there were neither commandments nor good deeds, neither sins nor mistakes. Both were from Isaac and Rebecca, nevertheless God says, I love Jacob and Esau I hate.

אבל נגד עשו לא ניכר שום הבדל והפרש לעין כי נראים כנקיים אגב אמן ורק רצון הבורא ית' הי' שיעקב הוא הנבחר, וזה שנאמר [מלאכי א', ב'] הלא אח עשו ליעקב כו' אח משמע שהיו שניהם שוים, והיינו בשעת זריעה שעדיין לא ניכר שום מעלה באחד על חבירו כי אז לא נמצא מצות ומע"ט גם לא חטא ועון, ושניהם מיצחק ורבקה, ואעפ"כ ואהב את יעקב ואת עשו שנאתי,

One can only say it is God's desire, as it is written, (Ezekiel 23:20) You desired to become a concubine to them whose meat is a donkey's meat and whose issue gushes like a horse. Which is to say that at the moment of conception God assays this drop to be pure, holy and human, while this is horse issue.

והיינו רק מרצונו יתברך כמ"ש [יחזקאל כ"ג/כ'] אשר בשר חמורים בשרם וזרמת סוסים כו' והוא כי משעת זריעה מברר הש"י שזה טיפה כשרה של קדושה וזאת הוא זרמת סוסים,

Thus, even though there is nothing bad apparent in Esau he is still compared to a swine. As we learn in the Talmud the apple tree fruits in sixty days as is the gestation of the pig. The Hebrew letter corresponding to 60 is the letter *Samech*. The *Samech* is shaped like a bow and the bow is an icon signifying confidence. Esau says he trusts in God, he is sure of it. He is confident because he too is born of Isaac and Rebecca.

והנה אף כי על עשו לא הי' ניכר שום דבר רע מ"מ נמשל לחזיר [ויקרא רבא י"ג, ה'], והיינו דאיתא בגמ' [בכורות ח']. תפוח מגדל לס' יום וכנגדו חזיר מוליד לס' יום כי אות ס' הוא כעין קשת וקשת הוא מבטח עוז, והיינו שהוא אומר שיש לו מבטח עוז בהש"י מאחר שנולד מיצחק ומרבקה כמו אנו,

The Jewish people are compared to the apple. God, however, proves that Esau's connections are nothing but a disguise while Israel remains connected to God. Whoever penetrates the meanings hidden within the kings of Edom can see this written explicitly.

כי ישראל נמשלו לתפוח, אך הש"י הוא המברר שזה הוא רק גוון, וזה באמת דבוק בה', ומי שמשכיל בשמות

המלכים יוכל לראות זאת מפורש.
